

Alacak taleplerine ilişkin ödenen faizlerin vergilendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-64597866-120-20310
Tarih	16.11.2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-64597866-120-20310

16.11.2021

Konu : Alacak taleplerine ilişkin ödenen faizlerin vergilendirilmesi.

İlgi : 11.06.2021 tarihli özelge talebiniz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden,

- Bankanızın/20.. tarihinden itibaren Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) yönetiminde olduğu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) ... tarihli ve ... sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ... tarihli ve ... sayılı kararı ile Bankanızın ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin TMSF'ye devredildiği,

- Bankanızın faaliyet izninin, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 107 nci maddesinin son fıkrası hükmü çerçevesinde, BDDK'nın ... tarihli ve ... sayılı kararı ile kaldırıldığı,

- Asliye Ticaret Mahkemesine ... E. sayılı dosyada açılan iflas davası sonucunda Bankanızın iflasına, iflasın ... tarihinde açılmasına ve iflas tasfiyesinin TMSF tarafından yerine getirilmesine karar verildiği, iflas tasfiyesinin İstanbul 1. İflas Müdürlüğü'nün 20../.. sayılı dosyası üzerinden yürütülmekte olduğu, Yargıtay ... Hukuk Dairesinin/20.. ilamı ile iflasın kesinleştiğinin ilgili mahkeme tarafından tasdik edildiği,

- TMSF Kurulu Kararına göre, 22/7/2016-16/11/2017 tarih aralığı için cari hesap ve diğer her türlü alacak için % 9, katılma hesapları için % 10,3 oranında hesaplanan faizin, başvuru sahiplerinin alacak bakiyesine ayrıca ekleneceği, vadeli katılma hesaplarının 22/7/2016 tarihinde vadesi ne olursa olsun sona erdirildiği ve bu tarih itibarıyla söz konusu hesaplardan elde edilen gelirler üzerinden yapılan vergi kesintilerinin muhtasar beyanname ile beyan edildiği, bu hesapların artık vadesiz katılma hesabına dönüştüğü,

- 22/7/2016 tarihinden önce vadesiz olarak açılmış hesapların, müşterilerin POS bloke hesabında bekleyen paraların, özel ya da kamu kuruluşlarınca yapılan teminat mektubu tazmin taleplerinin, tüketici hakem heyetlerince hükmedilen dosya masrafı iadelerinin, Bankanızın fatura karşılığı satın aldığı mal ve hizmet bedellerinin de İflas Müdürlüğüne başvurusu yapılan diğer alacak türleri olduğu

belirtilerek, bütün bu alacak talepleri için ödenmesi öngörülen faizler için gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı ile tevkifat yapılacaksa hangi oranlarda gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında, sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkül sermaye

dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira ve benzeri iratların menkul sermaye iradı olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anılan maddenin ikinci fıkrasının (6) numaralı bendinde de "Her nevi alacak faizleri (Adi, imtiyazlı, rehinli, senetli alacaklarla car  hesap alacaklarından doğan faizler ve kamu t zelkişilerince borçlanılan ve senede bağlanmış olan meblağlar için ödenen faizler dahil.)" hükmüne yer verilmek suretiyle alacak faizinin menkul sermaye iradı sayılacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, aynı Kanunun; "Toplama yapılmayan haller" başlıklı 86 ncı maddesinde,

"Aşağıda belirtilen gelirler için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmez.

1.Tam mükellefiyette;

...

d) Bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 600 milyon lirayı (313 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliđi ile 2021 yılı için 2.800 TL) aşmayan, tevkifata ve istisna uygulamasına konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratları."

hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun geçici 67 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında ise, bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütülen faizler hariç olmak üzere, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından ödemeyi yapanlarca %15 oranında vergi tevkifatı yapılacağı, bu fıkra kapsamında yapılan tevkifat tutarlarının 98 inci ve 119 uncu maddelerde belirtilen s relerde beyan edilerek ödeneceği ve bu iratlar üzerinden 94  nc  madde veya Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi

kapsamında ayrıca tevkifat yapılmayacağı hükmüne bağlanmıştır.

Öte yandan, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3 üncü maddesinde, katılma hesabı *"katılım bankalarına yatırılan fonların bu kurumlarca kullandırılmasından doğacak kâr veya zarara katılma sonucunu veren, karşılığında hesap sahibine önceden belirlenmiş herhangi bir getiri ödenmeyen ve anaparanın aynen geri ödenmesi garanti edilmeyen fonların oluşturduğu hesapları ifade eder."* şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 107 nci maddesinin son fıkrası hükmü çerçevesinde, BDDK'nın ../../20.. tarih ve .. sayılı kararı ile faaliyet izni kaldırılan Şirketiniz, karar tarihi itibarıyla 5411 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan "Katılım Bankası" tanımı içerisinde yer almamaktadır. Dolayısıyla, bu tarihten itibaren vadesiz hesaplarda, katılma hesaplarında, POS bloke hesaplarında bekleyen paralar ile müşterilerinizin Şirketinizden olan diğer her türlü alacaklarının katılma hesabı olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, müşterilerinizin vadesiz veya vadeli katılma hesapları, POS bloke hesabında bekleyen paralar, özel ya da kamu kuruluşlarınca yapılan teminat mektubu tazmin talepleri, tüketici hakem heyetlerince hükmedilen dosya masrafı iadeleri, Şirketinizin fatura karşılığı satın aldığı mal ve hizmet bedelleri gibi alacak talepleri için 22/7/2016-16/11/2017 tarih aralığına ilişkin müşterilerinize ödenmesi öngörülen faizlerin alacak faizi olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup, söz konusu ödemeler üzerinden Şirketinizce gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

Diğer taraftan, faiz ödemelerinin Kanunun 85 inci ve 86 ncı maddeleri uyarınca, tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul sermaye iratları için öngörülen beyan haddini (2021 yılı için 2.800 TL) aşması halinde ise tamamının ödeme yapılan gerçek kişilerce yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekeceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026